

## A – Civildienesta tiesas darbība 2009. gadā

Priekšsēdētājs Paul Mahoney

**1.** Civildienesta tiesas 2008. gada darbības statistika rāda, ka pirmo reizi desmit gadu laikā Eiropas civildienesta jomā celto prasību skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir ievērojami samazinājies. Novērotais 2009. gadā celto prasību skaita (113) fenomens nav vienīgais. Ir skaidrs, ka civildienesta strīdiem vairs nav tendence palielināties. Tāpat kā iepriekšējos gados var izteikt pieņēmumu, ka zināma nozīme konstatētajā attīstībā varēja būt noteikumam, kas stājās spēkā līdz ar Civildienesta tiesas Reglamentu 2007. gada 1. novembrī, saskaņā ar kuru lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Šogad tika izskatīts ievērojami vairāk lietu nekā divos iepriekšējos gados. Tas lielā mērā ir saistīts ar to, ka pēc tam, kad tika taisīts 2008. gada 22. decembra spriedums lietā *C-443/07 P Centeno Medavilla u.c./Komisija*, Civildienesta tiesa varēja pabeigt 32 ar šo "pilotlietu" saistītu lietu izskatīšanu. Tomēr 18 ar šo minēto lietu saistītas lietas joprojām tiek izskatītas.

Tā kā 2009. gadā pirmo reizi kopš Civildienesta tiesas izveides izskatīto lietu skaits (155) ievērojami pārsniedza ierosināto lietu skaitu (113), būtiski ir samazinājies izskatāmo lietu uzkrājums. Izskatāmo lietu skaits šobrīd vairs ir tikai 175 lietas salīdzinājumā ar 217 lietām 2008. gada beigās.

Vidējais tiesvedības ilgums ir 15,1 mēnesis, kas liecina par ievērojamu vidējā tiesvedības ilguma samazinājumu salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, kad tas bija 17 mēneši.

Kaut arī Civildienesta tiesa, protams, ir priecīga paziņot tik labus darbības statistikas rezultātus, tomēr ir jāuzsver apstākļu, kas ļāva sasniegt šādus rezultātus, ārkārtējais raksturs un it īpaši ir jāatzīmē, ka, lai arī pabeigto lietu skaits ir daudz lielāks nekā 2009. gadā iesniegto lietu skaits, tas lielā mērā noticis, pateicoties iepriekš minētajam spriedumam lietā *Centeno Medavilla u.c./Komisija*. Šajā ziņā 2007. un 2008. gada dati, kas liecina par līdzsvaru starp pabeigtajām lietām un iesniegtajām lietām, nepārprotami labāk atspoguļo Civildienesta tiesas patieso kapacitāti lietu izskatīšanā.

**2.** Šī gada laikā Civildienesta tiesa centās atbildēt uz likumdevēja aicinājumu veicināt izlīguma panākšanu strīdā visās tiesvedības stadijās. Tomēr ar izlīgumu varēja pabeigt tikai divas lietas, un tas notika pēc iztiesāšanas sastāva iesaistīšanās. Civildienesta tiesa uzskata, ka šis drīzāk neapmierinošais rādītājs lielā mērā ir saistīts ar biežo lietas dalībnieku neizlēmību, it īpaši iestāžu neizlēmību, kaut arī daudzos gadījumos lietā varēja panākt izlīgumu un tas pat bija ļoti iespējams. Šajā ziņā iztiesāšanas sastāvam dažās lietās radās iespāids, ka iestādes noslēgtu izlīgumu tikai tad, ja tiktu atzīts, ka tās ir pieļāvušas kļūdu. Taču, lai pamatotu izlīguma panākšanu, bez juridiskiem faktoriem var tikt ņemti vērā arī citi faktori, piemēram, taisnīgums.

**3.** 31 Civildienesta tiesas nolēmums tika pārsūdzēts Eiropas Savienības Vispārējā tiesā, kas atbilst 32,98 % no pārsūdzamajiem nolēmumiem, kurus taisījusi šī tiesa, un 32,29 % no visām pabeigtajām lietām, izņemot gadījumus, kad lietas dalībnieks vienpusēji ir atteicies no prasības<sup>1</sup>. Eiropas Savienības Vispārējā tiesa atcēla 10 Civildienesta tiesas nolēmumus.

<sup>1</sup> Attiecību starp pārsūdzētajiem nolēmumiem un pabeigtajām lietām, izņemot gadījumus, kad lietas dalībnieks vienpusēji ir atteicies no prasības, var uzskatīt par labāku atspoguļojumu "pārsūdzēto lietu skaitam", kuras izskatījusi Civildienesta tiesa, nekā attiecību starp pārsūdzētajiem nolēmumiem un nolēmumiem, kurus var pārsūdzēt, ņemot vērā, ka noteikts skaits lietu katru gadu tiek pabeigtas ar izlīgumu.

4. Runājot par Civildienesta tiesas sastāvu, 2009. gads ir ievērojams ar jaunas tiesneses *M.I. Rofes i Pujol* stāšanās amatā pēc tam, kad no amata atkāpās otrās palātas priekšsēdētājs *H. Kanninen* sakarā ar viņa iecelšanu Eiropas Savienības Vispārējās tiesas tiesneša amatā. 2009. gada 7. oktobrī *H. Tagaras* tika ievēlēts par otrās palātas priekšsēdētāju.

5. Tāpat 2009. gada 7. oktobrī Civildienesta tiesa nolēma grozīt kritērijus, saskaņā ar kuriem lietas tiek iedalītas palātām, padarot tos mazāk specializētus.

6. Turpinājumā aprakstītā attīstība attiecas uz Civildienesta tiesas nozīmīgākajiem nolēmumiem attiecībā uz tiesvedību, lietas būtību, jautājumu par tiesāšanās izdevumiem un, visbeidzot, pagaidu noregulējuma tiesvedību. Tā kā attiecībā uz juridisko palīdzību nav nekādu nozīmīgu jaunumu, nodaļa, kas parasti ir veltīta šim jautājumam, šogad tiks izlaista.

## I. Tiesvedības aspekti

### Civildienesta tiesas kompetence

Lietā *Labate/Komisija* (2009. gada 29. septembra rīkojums lietā F-64/09) Civildienesta tiesai bija jāizskata tāda prasība sakarā ar bezdarbību, kuru, pamatojoties uz EKL 232. pantu, cēlusi persona, "uz kuru attiecas" Eiropas Kopienu Civildienesta noteikumi (turpmāk tekstā – "Civildienesta noteikumi") minēto noteikumu 91. panta izpratnē, un kurai bija strīds nevis ar Komisiju kā iestādi, bet ar Komisijas sastāvā ietilpstošo iecelējainstitūciju, t.i., ar iestādi kā darba devēju. Civildienesta tiesa atzina, ka jautājums par to, vai prasītāja minētajā strīdā varēja celt prasību sakarā ar bezdarbību, pamatojoties uz EKL 232. pantu, ir jāizskata tikai tai tiesai, kura ir kompetenta izskatīt tādu prasību sakarā ar bezdarbību, ko iesniegusi privātpersona, proti, Pirmās instances tiesai. Tādējādi Civildienesta tiesa, pamatojoties uz Tiesas Statūtu pielikuma 8. panta 2. punktu, nodeva lietu izskatīšanai minētajai tiesai.

### Tiesvedības izbeigšana pirms sprieduma taisīšanas

Lietā *Chassagne/Komisija* (2009. gada 18. novembra rīkojums lietā F-11/05 RENV) Civildienesta tiesai bija jāatrisina situācija, kurā prasītājs, kaut arī formāli nebija atteicies no prasības Reglamenta 74. panta izpratnē, bija skaidri paudis savu nolūku atteikties no saviem prasījumiem. Civildienesta tiesa, uzklaušījusi lietas dalībniekus, uzskatīja, ka tai, rūpējoties par pareizu tiesvedību un ņemot vērā prasītāja ilgstošo bezdarbību, bija pienākums saskaņā ar Reglamenta 75. pantu pēc savas ierosmes konstatēt, ka prasībai ir zudis priekšmets un ka tiesvedību lietā var izbeigt<sup>2</sup>.

### Pieņemamības nosacījumi

#### 1. Nelabvēlīga akta jēdziens

Apvienotajās lietās F-5/05 un F-7/05 \* *Violetti* u.c. un *Schmit/Komisija* (2009. gada 28. aprīļa spriedums, pārsūdzēts Eiropas Savienības Vispārējā tiesā)<sup>3</sup>, Civildienesta tiesa, izskatot jautājumu, vai lēmums, ar kuru Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (turpmāk tekstā – "OLAF") direktors nodod valsts tiesu iestādēm iekšējās izmeklēšanas laikā iegūto informāciju par faktiem, kas var būt pamats

<sup>2</sup> Šajā pašā sakarā skat. 2009. gada 22. oktobra rīkojumu lietā F-10/08 *Aayhan/Parlaments*.

<sup>3</sup> Spriedumi, kas atzīmēti ar zvaigznīti, ir tulkoti visās Eiropas Savienības oficiālajās valodās, izņemot īru valodu.

kriminālprocesa uzsākšanai pret ierēdņiem, ir uzskatāms par šim ierēdņim nelabvēlīgu aktu Civildienesta noteikumu 90.a panta izpratnē, uz to atbildēja apstiprinoši. Civildienesta tiesa cita starpā konstatēja, ka šādu lēmumu nevar uzskatīt tikai par starplēmumu vai sagatavojoša rakstura lēmumu, jo citādi jebkādu piemērojamību zaudētu Civildienesta noteikumu 90.a panta otrajā teikumā paredzētais noteikums, saskaņā ar kuru ikviena persona, uz ko attiecas šie noteikumi, OLAF direktoram par rīcību, kas nelabvēlīgi to ietekmējusi saistībā ar OLAF veikto izmeklēšanu, var iesniegt sūdzību minēto Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punkta izpratnē. Turklāt, pēc Civildienesta tiesas domām, būtu grūti neuzskatīt šādu lēmumu par nelabvēlīgu aktu, jo vienlaikus arī pats likumdevējs ir noteicis, ka OLAF var veikt iekšējo izmeklēšanu tikai tad, ja tiek nodrošinātas procesuālās garantijas, un it īpaši, ka visnozīmīgākie akti, ko OLAF pieņem šādā izmeklēšanā, ir jāizvērtē, ņemot vērā pamatprincipu par tiesībām uz aizstāvību, kas cita starpā ietver tiesības tikt uzklautam.

## 2. Termiņi

2009. gada 6. maija spriedumā lietā F-137/07 *Sergio u.c./Komisija* tika precizēts, ka, ja ir skaidrs, ka sūdzību ierēdņu vai pārējo darbinieku vārdā ir iesniedzis jurists, administrācija var pamatoti uzskatīt, ka lēmuma, kas pieņemts, atbildot uz šo sūdzību, adresāts ir jurists. Ja administrācija, pirms tā ir paziņojusi savu atbildi, nav saņēmusi norādes par pretējo, paziņošana juristam ir pielīdzināma paziņošanai ierēdņiem vai pārējiem darbiniekiem, kurus viņš pārstāv, un tādējādi spēkā ir Civildienesta noteikumu 91. panta 2. punktā paredzētais trīs mēnešu termiņš prasības iesniegšanai.

2009. gada 8. jūlija rīkojumā lietā F-62/08 *Sevenier/Komisija* (pārsūdzēts Eiropas Savienības Vispārējā tiesā) attiecībā uz pirmstiesas procedūras termiņu aprēķināšanu tika atgādināts, ka, neesot speciāliem noteikumiem attiecībā uz Civildienesta noteikumu 90. pantā paredzētajiem termiņiem, ir jāatsaucas uz Padomes 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, *Euratom*) Nr. 1182/71, ar ko nosaka laika posmiem, datumiem un termiņiem piemērojamus noteikumus (OV L 124, 1. lpp.).

Turklāt šajā rīkojumā tika precizēts, ka Civildienesta noteikumu 91. panta 3. punkta otro ievilkumu, saskaņā ar kuru "ja sūdzību noraida ar tiešu lēmumu pēc tam, kad tā iepriekš noraidīta ar netiešu lēmumu, bet pirms beidzies apelācijas iesniegšanai paredzētais termiņš, tad apelācijas iesniegšanas termiņu sāk skaitīt no jauna", nevar piemērot lūguma iesniegšanas stadijā un pirms sūdzības iesniegšanas. Šī speciālā norma, kas attiecas uz termiņu prasības celšanai aprēķināšanas noteikumiem, ir jāinterpretē burtiski un šauri. No minētā izriet, ka lūguma noraidīšana ar tiešu lēmumu, kam ir pilnībā apstiprinoša akta raksturs, pēc tam, kad tas iepriekš noraidīts ar netiešu lēmumu, nedod tiesības attiecīgajam ierēdņim turpināt pirmstiesas procedūru, paredzot tam jaunu termiņu sūdzības iesniegšanai.

## 3. Jauns būtisks fakts

2009. gada 11. jūnija rīkojumā lietā F-81/08 *Ketselidou/Komisija* tika atgādināts, ka Kapienu tiesas spriedumā izdarīto secinājumu, ka ar vispārpiemērojamu administratīvu lēmumu ir pārkāpti Civildienesta noteikumi attiecībā pret ierēdņiem, kuri noteiktajā termiņā nav izmantojuši Civildienesta noteikumos piedāvātās pārsūdzības iespējas, nevar uzskatīt par jaunu faktu, kas ir pamats lūguma pārskatīt individuālos lēmumus, kurus attiecībā uz viņiem pieņēmusi iecelējinstācija, iesniegšanai. Ar šo nolēmumu Civildienesta tiesa nodrošināja Tiesas un Pirmās instances tiesas pastāvīgās judikatūras kontinuitāti.

## II. Par lietas būtību

### Vispārējie principi

#### 1. Akta autora kompetences neesamība

2009. gada 30. novembra spriedumā lietā F-80/08 \* *Wenig*/Komisija tika precizēts, ka tiesiskās drošības principa ievērošana, kaut arī nevienā rakstītā normā tas nav skaidri paredzēts, prasa, lai lēmumiem attiecībā uz to pilnvaru izmantošanu, kuras ar Civildienesta noteikumiem ir piešķirtas iecelējīestādei un ar Eiropas Kopienų Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību – iestādei, kas ir pilnvarota noslēgt līgumus, tiktu nodrošināta atbilstoša publicitāte saskaņā ar noteikumiem un procedūru, kas jānosaka administrācijai. Ja atbilstošas publicitātes nav, šādu lēmumu nevar izmantot pretēji ierēdņa, par kuru uz šī lēmuma pamata ir pieņemts individuāls lēmums, interesēm. Līdz ar to pamats, kas ir balstīts uz strīdīgā individuālā lēmuma autora kompetences neesamību, ir jāapstiprina un minētais lēmums jāatceļ.

#### 2. Iespēja atsaukties uz direktīvām

2009. gada 30. aprīļa spriedumā lietā F-65/07 \* *Aayhan* u.c./Parlaments un 2009. gada 4. jūnija spriedumā apvienotajās lietās F-134/07 un F-8/08 *Adjemian* u.c./Komisija, no kuriem pēdējais minētais ir pārsūdzēts Eiropas Savienības Vispārējā tiesā, Civildienesta tiesa precizēja, ka direktīvas, kas adresētas dalībvalstīm, nevis iestādēm, nevar uzskatīt par tādām, kas uzliek pienākumus minētajām iestādēm attiecībā ar to personālu. Tomēr šis apsvērums pats par sevi neizslēdz direktīvas jebkādu piemērojamību attiecībā starp iestādēm un to ierēdņiem vai pārējiem darbiniekiem. Pirmkārt, direktīvas noteikumus, ja tie izsaka vispārēju tiesību principu, kas šai iestādei kā tādai ir jāpiemēro, var netieši piemērot iestādei. Šajā ziņā Civildienesta tiesa cita starpā atzina, ka, kaut arī nodarbinātības stabilitāte tiek uzskatīta par galveno darbinieku aizsardzības elementu, tas tomēr nav vispārējs princips, saskaņā ar kuru var izvērtēt iestādes akta likumību. Otrkārt, direktīva var būt saistoša iestādei arī tad, ja šī iestāde savas organizatoriskās autonomijas ietvaros un Civildienesta noteikumos paredzētajās robežās ir uzņēmusies izpildīt īpašu direktīvā paredzētu pienākumu, vai arī gadījumā, kad iekšējā vispārpiemērojamā aktā ir skaidra atsauce uz pasākumiem, kurus noteicis likumdevējs saskaņā ar līgumiem (šajā sakarā skat. Civildienesta noteikumu 1.e panta 2. punktu, kurā ir paredzēts, ka "ierēdņiem rada darba apstākļus, kas atbilst atbilstošiem veselības un drošības standartiem, kas vismaz ir vienlīdzīgi minimālajām prasībām, ko piemēro saskaņā ar [šajās jomās] pieņemtajiem pasākumiem atbilstoši [L]īgumiem"). Treškārt, iestādēm saskaņā ar lojalitātes pienākumu, kas tām paredzēts EKL 10. panta otrajā daļā, lai nodrošinātu Kopienų tiesību konsekventu interpretāciju, kā darba devējiem pēc iespējas ir jāņem vērā Kopienų līmeņa likumdošanas normas.

#### 3. Administrācijas diskrecionārās varas robežas

Kaut arī Civildienesta tiesa cenšas ievērot, lai administrācijas vērtējums netiktu aizstāts ar tās vērtējumu, it īpaši jomās, kurās administrācijai saskaņā ar tiesisko regulējumu ir plaša rīcības brīvība, tā tomēr atcēla dažus lēmumus, kuros bija pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā. Šāda iemesla dēļ Civildienesta tiesa atcēla lēmumu par atlaišanu no darba (2009. gada 7. jūlija spriedums lietā F-54/08 *Bernard*/*Europol*) un atteikumu paaugstināt amatā (2009. gada 17. februāra spriedums lietā F-51/08 *Stols*/*Padome*, pārsūdzēts Eiropas Savienības Vispārējā tiesā). Tāpat Civildienesta tiesa atgādināja, ka gadījumā, kad administrācija nolemj ierobežot tās rīcības brīvību ar iekšējiem noteikumiem, šādi noteikumi ir saistoši un piešķir tiesai pilnvaras veikt pastiprinātu pārbaudi (attiecībā uz "novērtēšanas noteikumiem", kas ir jāievēro iestādes vērtētājiem, skat. 2009. gada 17. februāra spriedumu lietā F-38/08 *Liotti*/Komisija, pārsūdzēts Eiropas Savienības Vispārējā tiesā). Katrā ziņā administrācija nevar neņemt vērā vispārējos tiesību principus (attiecībā uz vērtējumu, ar kuru, kā

tiek uzskatīts, tiek pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes princips, skat. 2009. gada 11. februāra spriedumu lietā F-7/08 *Schönberger/Parlaments*).

#### 4. *Kopienu tiesību interpretācija*

2009. gada 29. septembra spriedumā apvienotajās lietās F-69/07 un F-60/08 \* O/Komisija Civildienesta tiesai bija jālemj par tāda lēmuma likumību, ar kuru Komisija noteica prasītājam medicīnisku atrunu, kas ir paredzēta Eiropas Kopienu Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 100. panta pirmajā daļā<sup>4</sup>. Civildienesta tiesa, atgādinājusi, ka, lai interpretētu Kopienu tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās formulējums, bet arī konteksts, tiesiskā regulējuma, kurā tā ietilpst, mērķi, kā arī Kopienu tiesību noteikumu kopums kā tāds, interpretēja Eiropas Kopienu Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 100. pantu saskaņā ar prasībām, kas izriet no darba ņēmēju brīvas pārvietošanās, kas paredzēta EKL 39. pantā. Atbildot uz atbildētājas it īpaši atsaucoties uz EKL 39. pantu izteikto argumentu par to, ka prasītāja savos rakstveida apsvērumos to neesot pieminējusi, Civildienesta tiesa pēc savas ierosmes veica iestādes, kas ir pilnvarota noslēgt līgumus, administratīvā akta likumības pārbaudi, ņemot vērā pamatu, kas bija balstīts uz Līguma normas pārkāpumu, un atzina, ka, precizējot piemērojamās tiesību normas, kuru kontekstā ir jāinterpretē atvasināto tiesību norma, tā nelemj par šīs tiesību normas likumību, ņemot vērā augstāka juridiska spēka tiesību normas, tai skaitā Līguma normas, bet cenšas interpretēt attiecīgo normu tā, lai padarītu tās piemērošanu pēc iespējas atbilstošāku primārajām tiesībām un tiesiskajam regulējumam, kurā tā ietilpst.

#### 5. *Princips par līgumu izpildi labā ticībā*

2009. gada 2. jūlija spriedumā lietā F-19/08 *Bennett u.c./ITSB* tika precizēts, ka darba attiecības starp iestādi un tās darbiniekiem, pat ja tās izriet no līguma, regulē Eiropas Kopienu Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību un Civildienesta noteikumi un uz tām attiecas publiskās tiesības. Tomēr fakts, ka uz darbiniekiem attiecas Kopienu administratīvo tiesību normas, izpildot noteiktus darbinieka līguma noteikumus, kas papildina minētās normas, neliedz prasīt, lai iestāde ievērotu principu par līgumu izpildi labā ticībā, kas kā princips ir paredzēts lielākajā daļā dalībvalstu tiesību. Šajā gadījumā Civildienesta tiesa konstatēja, ka atbildētāja nebija ievērojusi principu par līgumu izpildi labā ticībā, un piesprieda tai atlīdzināt morālo kaitējumu, kāds tika nodarīts prasītājiem saistībā ar to maldināšanu par viņu reālajām karjeras iespējām.

#### 6. *Tiesību aktu atceļoša sprieduma izpilde*

2009. gada 5. maija spriedumā lietā F-27/08 *Simões Dos Santos/ITSB* (pārsūdzēts Eiropas Savienības Vispārējā tiesā) tika precizēts, ka tāda tiesas nolēmuma izpilde, ar kuru tiek atcelts tiesību akts sakarā ar nepietiekamu juridisko pamatu, ne vienmēr var būt pamats administrācijai pieņemt aktu ar atpakaļejošu spēku, lai kompensētu sākotnējo nelikumību. Šāds atpakaļejošs spēks tiesiskās drošības principam atbilst tikai izņēmuma gadījumos, kad sasniedzamais mērķis to prasa un kad tiek pienācīgi ievērota attiecīgo personu tiesiskā paļāvība.

Šajā lietā, konstatējusi, ka tiesību aktu atceļoša sprieduma izpilde radīs sevišķas grūtības tiktāl, ciktāl neviens šā sprieduma izpildes pasākums, kas ir alternatīvs pasākumiem, kurus bija īstenojusi

<sup>4</sup> Šajā pantā ir paredzēts, ka, ja ārsta pārbaudē, kas veikta pirms līgumdarbinieka pieņemšanas darbā, konstatēts, ka viņam ir kāda slimība vai invaliditāte, iestāde, kas ir pilnvarota noslēgt līgumus, tiktāl, ciktāl tas attiecas uz riskiem, kas rodas šādas slimības vai invaliditātes dēļ, lemj par garantētiem pabalstiem šādam darbiniekam attiecībā uz invaliditāti vai saistībā ar tā nāvi, un šis lēmums stājas spēkā tikai pēc pieciem gadiem no datuma, kad viņš ir uzsācis dienestu iestādē.

atbildētāja un kas tika atzīti par tādiem, ar kuriem tiek pārkāpti *res judicata* princips un tiesību aktu ar atpakaļejošu spēku aizlieguma princips, sākotnēji nešķīta izpildāms bez grūtībām, Civildienesta tiesa secināja, ka zaudējumu atlīdzības piešķiršana pēc tās ierosmes būtu uzskatāma par kompensācijas veidu, kas vislabāk atbilstu kā prasītāja, tā dienesta prasībām, un ka tas arī ļautu nodrošināt tiesību aktus atceļošo spriedumu lietderīgo iedarbību.

## Ierēdņa tiesības un pienākumi

2009. gada 7. jūlija spriedumā lietā F-39/08 \* *Lebedef/Komisija* (pārsūdzēts Eiropas Savienības Vispārējā tiesā) Civildienesta tiesa, atgādinājusi, ka personāla pārstāvēšanai ir būtiska nozīme pienācīgas Kopienų iestāžu darbības nodrošināšanā un līdz ar to šo iestāžu uzdevumu izpildē, tomēr precizēja, ka sistēma, kas speciāli paredz norīkot dažus personāla pārstāvjus, nozīmē, ka ierēdņu vai darbinieku, kas nav norīkoti, dalībai personāla pārstāvēšanā ir gadījuma raksturs, tā tiek aprēķināta, par pamatu ņemot sešus vai trīs mēnešus, un attiecas uz relatīvi mazu procentu no darba laika. Šajā gadījumā Civildienesta tiesā vērsās personāla pārstāvis, kurš bija norīkots uz 50 %, kurš nekādu daļu no sava darba laika nebija pavadījis savā dienesta vietā un kurš apstrīdēja iecelēj institūcijas lēmumu atskaitīt vairākas atvaļinājuma dienas no viņa ikgadējā atvaļinājuma. Civildienesta tiesa prasību noraidīja, atzīmējot, ka attiecīgā persona nav prasījusi atļauju un iepriekš nav pat informējusi savu dienestu par prombūtni.

## Ierēdņa karjera

### 1. Konkurss

Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Bennett u.c./ITSB* Civildienesta tiesa, atgādinājusi, ka no judikatūras izriet, ka dienesta intereses var pamatot, ka konkursa kandidātam tiek prasīts, lai viņam būtu īpašas lingvistiskas zināšanas noteiktās Eiropas Savienības valodās, precizēja, ka iestāžu iekšējās darbības ietvaros pilnīga lingvistiskā plurālisma sistēma radītu lielas pārvaldības grūtības un būtu ekonomiski dārga. Līdz ar to Eiropas Savienības iestāžu un struktūru pienācīga darbība, it īpaši gadījumā, kad attiecīgajai iestādei ir ierobežoti resursi, var objektīvi pamatot izvēli par ierobežota skaita valodu izmantošanu iekšējā komunikācijā un tādējādi izvēli attiecībā uz konkursa pārbaudījumu valodām.

Lietā, kurā tika taisīts 2009. gada 17. novembra spriedums F-99/08 \* *Di Prospero/Komisija*, Civildienesta tiesā tika izvirzīta iebilde par prettiesiskumu, ņemot vērā Civildienesta noteikumu 27. panta pirmo daļu, kurā ir noteikts, ka "[i]ecelšana amatā ir virzīta uz to, lai iestāde saņemtu pakalpojumus, ko sniedz vispējīgākie, visefektīvākie un visgodīgākie ierēdņi, kas iecelti amatā, ņemot vērā pēc iespējas plašāku ģeogrāfisko teritoriju [..]", attiecībā uz noteikumu paziņojumā par atklātu konkursu, kas paredzēja, ka vairāku atklāto konkursu pārbaudījumi var tikt organizēti vienlaicīgi un ka līdz ar to kandidāti var pieteikties tikai uz vienu no šiem konkursiem. Civildienesta tiesa atzina, ka šis noteikums nebija saderīgs ar minēto Civildienesta noteikumu normu, un līdz ar to atcēla lēmumu, ar kuru Eiropas Personāla atlases birojs (EPSO) bija noraidījis prasītājas kandidatūru vienā no diviem atklātajiem konkursiem, uz kuriem tā bija pieteikusies.

### 2. Iecelšanas amatā procedūras

Civildienesta tiesai bija jāizskata trīs prasības, kuras cēluši prasītāji, apstrīdot lēmumus, ar kuriem tika noraidītas viņu kandidatūras uz vakanto Komisijas pārstāvniecības Atēnās vadītāja amatu. Ar trīs 2009. gada 2. aprīļa spriedumiem lietā F-128/07 \* *Menidiatis/Komisija*, lietā F-143/07 *Yannoussis/Komisija* un lietā F-129/07 *Kremlis/Komisija* Civildienesta tiesa apstiprināja prasītāju izvirzīto pamatu, kas bija balstīts uz to, ka Civildienesta noteikumu 37. panta pirmās daļas a) apakšpunkta



otrajā ievilkumā paredzētās pārceļšanas [norīkošanas] procedūras izmantošana bija nelikumīga, un atcēla apstrīdētos lēmumus. It īpaši tā atzina, ka ar funkciju, kuras veic Komisijas pārstāvniecības vadītāji, "politisko un sensitīvo raksturu" vien nav pietiekami, lai pamatotu ierēdņa norīkošanu darbā pie Komisijas komisāra. Šāda Civildienesta noteikumu 37. panta pirmās daļas a) apakšpunkta otrā ievilkuma interpretācija darbā, kuru parasti pilda augstākā līmeņa vadības personāls, pie attiecīgajiem komisāriem ļautu norīkot visus ierēdņus, kuri iestādē veic "politiska un sensitīva rakstura" funkcijas, un tādējādi nelabvēlīgi ietekmētu Eiropas civildienesta sistēmu, kas ir paredzēta Civildienesta noteikumu 35. pantā, it īpaši apdraudot hierarhisko attiecību noteiktību.

2009. gada 6. maija spriedumā lietā F-39/07 \* *Campos Valls/Padome* tika precizēts, ka iecelšanas procedūras pārbaudes ietvaros paziņojumā par vakanci prasītā kvalifikācija nevar tikt interpretēta neatkarīgi no minētajā paziņojumā ietvertā pienākumu apraksta.

### Ierēdņu atalgojums un sociālās garantijas

Lietā, kurā tika taisīts 2009. gada 28. aprīļa spriedums F-115/07 *BalieuSteinmetz* un *Noworyta/Parlaments*, prasītāji, telefonu komutatora darbinieki, vērsās Civildienesta tiesā saistībā ar Parlamenta lēmumu, ar kuru viņiem tika atteikts izmaksāt iepriekš noteiktu atlīdzību par nostrādātajām virsstundām. Prasītāji, apgalvojot, ka viņu kolēģi, kas bija stājušies amatā pirms 2004. gada 1. maija, turpināja saņemt šādu atlīdzību, izvirzīja pamatu, kas bija balstīts uz vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu. Parlaments savai aizstāvībai atsaucās, pirmkārt, uz judikatūru, saskaņā ar kuru persona nevar savā labā atsaukties uz nelikumību, kas pieļauta attiecībā uz trešo personu, un, otrkārt, uz faktu, ka iepriekš noteiktas atlīdzības izmaksa prasītāju kolēģiem bijusi nelikumīga. Civildienesta tiesa, atzīmējusi, ka, kaut arī tā ir taisnība, ka persona nevar atsaukties uz nelikumību, kas pieļauta attiecībā uz trešo personu, tomēr konstatēja, ka šajā gadījumā Parlaments nevarēja pietiekami pierādīt, ka iepriekš noteiktas atlīdzības izmaksai par nostrādātajām virsstundām prasītāju kolēģiem nebija juridiska pamata. Tāpēc Civildienesta tiesa atcēla apstrīdētos lēmumus. Parlamenta telefonu komutatora darbinieku darba režīms tika izvērtēts arī 2009. gada 18. maija spriedumā lietā F-66/08 *De Smedt u.c./Parlaments*, kas būtībā attiecās uz jēdzienu "darbs maiņās" Civildienesta noteikumu 56.a panta izpratnē.

### Disciplinārie pasākumi

Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Wenig/Komisija* tika precizēts, ka tiesas veiktā apturēšanas pasākuma pamatotības pārbaude, ņemot vērā šāda pasākuma pagaidu raksturu, var būt tikai ļoti ierobežota. Tādējādi tiesai ir jāpārbauda tikai, vai apgalvojumi par nopietnu pārkāpumu ir pietiekami ticami un nav acīmredzami nepamatoti. Civildienesta tiesa uzskatīja, ka šajā lietā tas tā bija.

### Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība

#### 1. Līgumdarbinieku pieņemšana darbā

2009. gada 29. septembra spriedumā apvienotajās lietās F-20/08, F-34/08 un F-75/08 \* *Aparicio u.c./Komisija* Civildienesta tiesa, kurai tika lūgts izvērtēt pamatu, kas balstīts uz vārdiskās un skaitliskās spriestspējas pārbaudes, kas tiek noteikta līgumdarbinieku pieņemšanai darbā, prettiesiskumu, konstatēja, ka Komisija un EPSO, īstenojot attiecīgās pilnvaras, šajā gadījumā nav pārsnieguši savas plašās diskrecionārās varas robežas, nosakot vārdiskās un skaitliskās spriestspējas pārbaudi, piešķirot tai izslēdzošu raksturu un uzliekot par pienākumu to izpildīt darbiniekiem, kas jau ir nodarbināti.

## 2. *Komisijas 2004. gada 28. aprīļa lēmums par personāla, kas nav pastāvīgie darbinieki, nodarbināšanas maksimālo ilgumu Komisijas dienestos*

2009. gada 29. janvāra spriedumā lietā F-98/07 *Petrilli/Komisija* (pārsūdzēts Eiropas Savienības Vispārējā tiesā) tika noteikts, ka iestāde, nepārkāpjot Eiropas Kopienu Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 88. panta pirmo daļu, saskaņā ar Eiropas Kopienu Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 3.b pantu nevar vispārēji un bezpersoniski, cita starpā izmantojot vispārējus īstenošanas noteikumus vai vispārpiemērojamu iekšēju lēmumu, ierobežot iespējamo maksimālo līgumdarbinieku nodarbināšanas ilgumu, kādu ir noteicis pats likumdevējs. Iestādes nav kompetentas atkāpties no konkrētas Civildienesta noteikumu vai minētās nodarbināšanas kārtības normas, izmantojot īstenošanas normu, ja tām nav skaidri paredzētas tiesības to darīt. Šajā gadījumā Civildienesta tiesa konstatēja, ka Komisijas lēmums, ar kuru darbinieka maksimālais nodarbinātības laiks ir ierobežots ar sešiem gadiem, nelikumīgi ir ierobežojis Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 88. panta pirmās daļas piemērošanas jomu, kas ļauj iestādei, kas ir pilnvarota noslēgt līgumus, noslēgt un pagarināt palīgdarbinieku līgumus uz maksimālo trīs gadu termiņu. Šajā ziņā tā norādīja uz konstatējumu, ka palīgdarbinieks iepriekš var būt bijis nodarbināts citā amatā uz noteiktu laika posmu, tādējādi termiņš, uz kādu parasti ir atļauts viņu nodarbināt, ar strīdīgo lēmumu tiktu samazināts un būtu mazāks par trīs gadiem.

## 3. *Palīgdarbinieki*

Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Adjemian u.c./Komisija* tika atzīts, ka katra palīgdarbinieka nodarbināšanai ir jāatbilst pagaidu vai neregulārām vajadzībām. Administrācijā ar lielu darbinieku skaitu ir nenovēršami, ka šādas vajadzības atkārtosies, tai skaitā saistībā ar ierēdņu nepieejamību, darba apjoma palielināšanos īpašos apstākļos vai katra ģenerāldirektorāta vajadzībām noteiktos gadījumos nodarbināt personas, kurām ir īpaša kvalifikācija vai zināšanas. Šie apstākļi ir uzskatāmi par objektīviem iemesliem, kas pamato gan palīgdarbinieku līgumu noslēgšanu uz noteiktu laiku, gan arī to pagarināšanu vajadzības gadījumā.

## 4. *Palīgdarbinieki Parlamenta sesiju laikā*

Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Aayhan u.c./Parlaments* Civildienesta tiesa, interpretējot Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 78. pantu, ņemot vērā pamatnolīgumu par darbu uz noteiktu laiku, kas noslēgts 1999. gada 18. martā un ietverts Direktīvas 1999/70 par *UNICE*, *CEEP* un *EAK* noslēgto pamatnolīgumu par darbu uz noteiktu laiku pielikumā, atzina, ka Parlamenta neregulārās vajadzības pēc liela skaita palīgdarbiniekiem tikai uz tā sesiju laiku bija "objektīvi iemesli" minētā pamatnolīguma 5. klauzulas 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē, kas pamatoja Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 78. pantā paredzēto palīgdarbinieku darba līgumu, kas tiek atjaunoti katras parlamentārās sesijas laikā, secīgu noslēgšanu uz noteiktu laiku, proti, līdz 2007. gada 1. janvārim. Kaut arī šādas vajadzības bija paredzamas, papildu darbība tomēr nebija ilgstoša un pastāvīga.

# III. Tiesāšanās izdevumi un tiesai radītie izdevumi

## 1. *Tiesāšanās izdevumu noteikšana*

2009. gada 10. novembra rīkojumā lietā F-14/08 DEP Civildienesta tiesa apstiprināja prasītāja lūgumu piespriest atbildētājam tam samaksāt nokavējuma procentus atlīdzināmo izdevumu summai no rīkojuma par tiesāšanās izdevumu noteikšanu izdošanas brīža, piemērojamo procentu likmi aprēķinot, pamatojoties uz Eiropas Centrālās bankas noteiktajām likmēm galvenajiem refinansēšanas



darījumiem, kas piemērojamas attiecīgajā periodā, papildus tai pieskaitot vēl divus punktus, ar nosacījumu, ka tā nepārsniedz prasītājas norādīto likmi.

## 2. Tiesai radītie izdevumi

2009. gada 7. oktobra rīkojumā lietā F-3/08 *Marcuccio*/Komisija Civildienesta tiesa pirmo reizi piemēroja tās Reglamenta 94. pantu, saskaņā ar kuru, ja kāds lietas dalībnieks ir Civildienesta tiesai radījis izdevumus, no kuriem ir bijis iespējams izvairīties, tostarp, ja prasība ir ar acīmredzami ļaunprātīgu nolūku, Civildienesta tiesa var piespriest šim lietas dalībniekam segt minētos izdevumus pilnībā vai daļēji tā, lai šīs atlīdzības apmērs nepārsniegtu EUR 2000.

Jāatzīmē, ka lietā, kurā 2009. gada 30. novembrī tika taisīts spriedums F-86/08 *Voslamber*/Komisija, atbildētāja iestāde vērsās Civildienesta tiesā ar prasījumiem, kuru mērķis bija piespriest prasītājam atmaksāt daļu no tiesai radītajiem izdevumiem, pamatojoties uz Reglamenta 94. pantu. Civildienesta tiesa atzina minētos prasījumus par nepieņemamiem, precizējot, ka šajā tiesību normā paredzētās tiesības ir tikai pašas tiesas kompetencē.

## IV. Pagaidu noregulējuma tiesvedība

Vienīgais Civildienesta tiesas priekšsēdētāja 2009. gadā pieņemtais rīkojums par pagaidu noregulējumu (2009. gada 18. decembra rīkojums lietā F-92/09 R *U/Parlaments*) ir pelnījis uzmanību tiktāl, ciktāl ar šo rīkojumu pagaidu noregulējuma tiesnesis pirmo reizi izdeva rīkojumu apturēt iestādes lēmuma izpildi. Šajā lietā prasītāja saskaņā ar Civildienesta noteikumu 51. pantā paredzēto procedūru tika atlaista no darba ierēdņa nepietiekamas profesionalitātes dēļ un lūdza apturēt lēmuma par viņas atlaišanu no amata izpildi. Attiecībā uz steidzamības nosacījumu Civildienesta tiesas priekšsēdētājs konstatēja, ka prasītājas rīcībā nav pietiekamu līdzekļu, kas viņai ļautu segt nepieciešamos izdevumus, lai nodrošinātu tās primārās vajadzības līdz brīdim, kad tiks pieņemts nolēmums pamata lietā. Prasītājas dzīvesvietas valsts iestādes atteica viņai pabalsta izmaksu bezdarba gadījumā, un turklāt bija maz ticams, ka, ņemot vērā viņas, kā šķiet, sarežģīto personību, prasītāja varētu ātri atrast jaunu darbu. Attiecībā uz nosacījumu par *fumus boni juris* Civildienesta tiesas priekšsēdētājs konstatēja, ka sākotnēji šķietot, ka atbildētāja iestāde nav rīkojusies ar pienācīgu rūpību, kāda tai ir jāievēro saskaņā ar tās pienākumu ņemt vērā prasītājas intereses, lai kļiedētu šaubas, kādas pastāv starp iespējamo saikni starp attiecīgās personas profesionālajām problēmām un tās garīgās veselības stāvokli. Visbeidzot, attiecībā uz iesaistīto interešu izsvēršanu Civildienesta tiesas priekšsēdētājs konstatēja, ka, pat pieņemot, ka prasītājas pieņemšana atpakaļ darbā negatīvi ietekmētu Parlamenta dienestu organizāciju, šai iestādei ir jāizvērtē iespēja piemērot Civildienesta noteikumu 59. panta 5. punktā paredzēto procedūru atvaļinājuma piešķiršanai pēc savas iniciatīvas.